

СТАНОВИЩЕ

**от доц. д-р Магдалена Серафимова Серафимова-Лазарова,
преподавател в Национална Художествена Академия, София
Доцент по научна специалност 05.08.04
Изкуствознание и изобразителни изкуства
Доктор по Научна специалност 05.08.04
Изкуствознание и изобразителни изкуства
за придобиване на образователна и научна степен „доктор”
по професионално направление 8.2. Изобразително изкуство
на кандидат Кристина Георгиева Савова
с дисертационен труд на тема
„МОДНИ СТИЛОВЕ И КОНСТРУКЦИИ ОТ УЪРТ ДО ДИОР”
/1850-1950/**

Представеното от мен становище върху научната работа на докторанта Кристина Георгиева Савова е съгласно изискванията във висшите училища в Република България.

Дисертацията е обсъдена и предложена за защита на заседание на департамент „Дизайн” към Нов Български Университет.

Хабилитационният труд е в областта на водените от Кристина Савова дисциплини в Нов Български Университет, където тя получава висшето си образование, а след това се развива и като преподавател.

Озаглавена „Модни стилове и конструкции от Уърт до Диор” /1850 – 1950/, дисертацията обхваща един стогодишен период от човешката история, наситен с динамични социално-политически и икономически промени и военни катаклизми, но и едно пъстро разнообразие от културни прояви, стилове и норми в различните области на изкуството и духовността, където сблъсъкът между някои от тях взривяват общественото мнение, за да се родят онези завинаги запомнящи се произведения, личности и събития, които са емблематични и до днес.

Заявената от докторанта тема на дисертацията представлява интерес, както от гледна точка на дизайна в областта на модата, така и от страна на изкуствознанието. В него проличава ясната цел за изясняване на редица проблеми, касаещи облеклото на

хората и като функция, и като модно явление, но погледнати от различни гледни точки. Или както е формулирано от самата Кристина Савова: „да осигури теоретична и методологична основа на науката за мода” и „анализирайки някои от основните аспекти и проблеми на теорията на модата, да се осмисли по-добре сложната, променлива и донякъде мистична нейна природа”.

Хабилитационният труд се състои от въведение, четири глави, заключение, библиография и четири приложения. Общият му обем е 328 страници. Съдържа 492 илюстрации и изображения, от които 144 са към основния текст, а 348 са в приложенията. Използваната литература е от 251 източника, от които 213 са литературни, а 38 – електронни.

Структурата на труда е ясно изградена.

Съдържанието представлява удобен показалец за намиране на търсената информация в основния текст. Заедно с приложение №1 „Хронология на събитията”, глава №1 „Терминологичен апарат – основни изрази и понятия” и приложение №2 „Терминологичен моден речник”, те се превръщат в добър ориентир и спомагат използването на дисертацията като помагало за разнородни търсения.

Терминологичния апарат изяснява редица понятия, използвани в модата, тяхното значение и многозначност, като авторката е стъпила за изясняване на проблема върху различни източници – речници и енциклопедии, както и тълкования на изследователи.

Основната част на изложението е посветена на историческото развитие на облеклото на напредналите културни общности в гореспоменатия период /1850 – 1950г./, като са изследвани принципите на формообразуване и стиловата определеност на всеки градивен стадий на тези 100 години, повлияни от обществено значимите събития от една страна и авторският отпечатък на редица популярни творци, от друга страна. Специално внимание е отделено на силуетите, конструкциите, материалите и технологиите. Последните имат изключително значение, защото рефлектират върху цялостното развитие на дизайна.

От четирите основни стилови посоки, подчертани от авторката, а именно – класически, фолклорен, романтичен и спортен стил, тя се е спряла на два – класически и спортен, със заявка за разработване и на другите два. Структурата на анализа следва две линии, женско облекло и мъжко облекло. Разгледаните проблеми са в по четири времеви подпериода, като се обръща внимание на мотива за това разделение, събитията като провокатори за промени, отделни течения в модата, наложени авторски емблеми и названия, видове облекла, предназначение и принадлежност. В по-тесен смисъл, анализ

е правен на промените в силуетите, линиите, обемите, формите и конструкциите на облеклата. Изследва се и се извежда модната цветова гама. Засегнати са принципи от композицията, приложими в облеклото като пространствен проблем. Говори се за цвят, силует, линия, структура, ритъм, степенуване, контраст, хармония, баланс и пропорции.

Теоретичната част е подкрепена от изобразителен материал, за който са ползвани рисунки и образци от известни музеи като „Виктория и Албърт” в Лондон, „Музея на модата и костюма” в Париж, „Музея на модата и текстила”, който се помещава в Лувъра, „Института на костюма” в Киото, „Метрополитън” в Ню Йорк и др. Изобразителният материал е една солидна информация, която внася яснота в изложението.

Съдържанието и обемът на разработката, приложенията и богатата илюстративна част дават основание за притежаване на нужните качества на докторския труд.

Направените заключения са верни.

Приносите са формулирани коректно.

Докторантът Кристина Савова представя и справка за своите участия в конференции, както и основни публикации, засягащи проблематиката на нейния научен труд.

Отбелязани са и две творчески прояви – изложби в Нов Български Университет.

Като се позовавам на изложеното по-горе, предлагам на уважаемото Научно жури да подкрепи и оцени положените от докторанта труд и усилия, довели до реализирането на обсъжданата дисертация и да присъди на Кристина Георгиева Савова научната и образователна степен „ДОКТОР” по професионално направление 8.2 Изобразително изкуство.

София

01.06.2013

.....
/Доц. д-р М. Лазарова/